

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26754,Konferencja-naukowa-Solidarnosciowa-rewolucja-w-Wielkopolsce-w-latach-1980-1981-P.html>
03.03.2026, 00:04

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Solidarnościowa rewolucja w Wielkopolsce w latach 1980-1981” - Poznań, 9-10 września 2010

09.09.2010

Poznański oddział Instytutu Pamięci Narodowej zorganizował konferencję naukową „Solidarnościowa rewolucja w Wielkopolsce w latach 1980-1981”, która odbyła się w dniach 9-10 września 2010 r. w Sali Posiedzeń Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przy ul. Mielżyńskiego 27/29 w Poznaniu.

Celem naszej konferencji była analiza przemian społecznych w latach 1980-1981, których głównym instrumentem była działalność Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Ten okres w historii Polski, potocznie zwany „karnawałem Solidarności”, był bezprecedensową w dziejach społeczeństw komunistycznych masową pokojową rewolucją, która dekadę później otworzyła drogę do upadku komunizmu w Europie Środkowej i Wschodniej. Zadaniem naszej konferencji była próba poszukania odpowiedzi na pytanie, czym był masowy ruch Solidarności w latach 1980-1981. Konferencja została podzielona na cztery bloki tematyczne:

I. Solidarność w perspektywie ogólnopolskiej

Referaty wygłaszane w tej części analizowały fenomen ruchu Solidarności i prezentowały wybrane aspekty i problemy solidarnościowej rewolucji w wymiarze ogólnopolskim.

II. Solidarność w Wielkopolsce

Referaty zgromadzone w tej części prezentowały dzieje poszczególnych postaci, wydarzeń, struktur zakładowych, ponadzakładowych i regionalnych NSZZ „Solidarność” oraz innych niezależnych organizacji działających w Wielkopolsce obejmującą ówczesnie obszar pięciu województw (kaliskie, konińskie, leszczyńskie, pilskie i poznańskie).

III. Solidarność w świadomości społecznej

Celem referatów zgromadzonych w tej części była interpretacja obrazu solidarnościowej rewolucji we współczesnej myśli i ideologii (mitologii) politycznej, dyskursie naukowym (historia, politologia, socjologia, filozofia) literackim i artystycznym (np. sztuki plastyczne) oraz w pamięci społecznej.

IV. Solidarność we wspomnieniach uczestników

W tej części zaprezentowane zostały wypowiedzi i wspomnienia członków NSZZ „Solidarność” w latach 1980-1981 i uczestników przemian społecznych w tym okresie z terenu Wielkopolski.

Szczegółowy program konferencji

Dzień I, 9 września 2010, Sesja: Solidarność w wymiarze ogólnopolskim

- 9:30-10:00: Dr Łukasz Kamiński (IPN Warszawa), *Solidarność – rewolucja, ale czy samoograniczająca się?*
- 10:00- 10:30: Prof. Krzysztof Łabędź (IP UJ), *Solidarność” w świadomości społeczeństwa polskiego 1980-2010*
- 10:30-11:00: Dr Małgorzata Świder (IH UO), *SPD a Solidarność. 1980-1982*
- 11:00-11:30: Dr Patryk Pleskot (IPN Warszawa), *Więcej strachu niż nadziei? Dyplomacja Zachodu wobec „karnawału Solidarności” (1980-1981)*
- 11:30-12:00: Dyskusja

12:00-12:30: Przerwa

- 12:30-13:00: Prof. Andrzej K. Piasecki (AP Kraków), *Solidarnościowa rewolucja 1980-1981 w Turku. Studium przypadku dziejów Solidarności we wspólnocie lokalnej*
- 13:00-13:30 Prof. Antoni Dudek (UJ/IPN Warszawa), *Czy stan wojenny był nieuchronny? Władze PRL wobec NSZZ „Solidarność” przed 13 XII 1981*
- 13:30-14:00 Dyskusja

14:00-15:30: Przerwa obiadowa

- 15:30-16:00: Marta Maciszewska (IF UAM), *Solidarność w oczach krytyków*
- 16:00-16:30: Juliusz Iwanicki (IF UAM), *Narodowy pożar wolności. Idee polskiej Solidarności w myśli Józefa Tischnera i Leszka Kołakowskiego*

16:30-17:00 przerwa

- 17:00-17:30 Prof. Krzysztof Brzechczyn (IPN Poznań/ IF UAM), *Rewolucja ludowa o fałszywej świadomości: Solidarność w myśli Leszka Nowaka*
- 18:00-18:30: Wiesław Hładkiewicz, Daniel Koteluk (IH UZ), *Szkic o poglądach Anny Walentynowicz, ze szczególnym uwzględnieniem lat 1980-1981*
- 18:30-19:00 Dyskusja

Dzień II, 10 września 2010, sesja: Solidarność w wymiarze wielkopolskim

- 9:00-9:30: Grzegorz Klonowski (IH UAM), *Kontakty wielkopolskiej „Solidarności” z władzami*
- 9:30-10:00: Przemysław Zwiernik (IPN Poznań), *Region czy makroregion? Problemy z kształtowaniem struktury organizacyjnej i zakresu terytorialnego NSZZ „Solidarność” Wielkopolska*
- 10:00-10:30: Dr Agnieszka Łuczak (IPN Poznań), *Działalność wydawnicza Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego i Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Wielkopolska w latach 1980-1981*
- 10:30-11:00: Mateusz Otta, *Społeczność VI Liceum Ogólnokształcącego im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu wobec przemian tzw. karnawału „Solidarności”*
- 11:00-11:30 Dyskusja

11:30-12:00 Przerwa

- 12:00-12:30: Dr Piotr Gołdyn (Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Koninie), *Solidarność rolnicza w Konińskim. Organizacja i działalność*
- 12:30-13:00: Arkadiusz Małyszka (IPN Poznań), *NSZZ „Solidarność” w gminie Swarzędz w latach*

1980-1981

- 13:00-13:30: Dr Marek Kozłowski, *Bogusław Śliwa (1944-1989) – działacz opozycji demokratycznej i „Solidarności” w Kaliszu*

13:30-15:00 obiad

- 15:00-15:30: Prof. Jarosław Pasko (The State University of Management, Donieck), *Solidarność and Orange Revolution: Common Central European Heritage and Normative Legitimization of Democratic Values*
- 15:30-16:00: Grzegorz Majchrzak (IPN Warszawa), *Przypadek Eligiusza Naszkowskiego*

16:00-16:30 przerwa

- 16:30-17:00 Zbigniew Bereszyński (Opole), *Od Armii Krajowej i WSGO „Warta” do „Solidarności” rzemieślniczej. Casus Karola Smoczkiewicza*
- 17:00-17:30 Ks. Jarosław Wąsowicz (Archiwum Salezjańskie Inspektorii Pilskiej), *Portret działacza: Franciszek Langner – przewodniczący KZ NSZZ "Solidarność" przy Zakładach Sprzętu Oświetleniowego „Polam” w Pile*
- 17:30-17:50 Elżbieta Wojcieszek (IPN Poznań), *Kościół wobec „Solidarności” – działalność kapelana „Solidarności” ks. Antoniego Łassy – w „Zagłębiu Konińskim”*
- 17:50-18:10 Krzysztof Kaźmierczak (Głos Wielkopolski), *Rozpracowanie wielkopolskich delegatów na I Krajowy Zjazd NSZZ „Solidarność”*
- 18:10-19:00 Dyskusja i zakończenie konferencji

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Poznań

